

K É Z M Ű V E S E K

Hagyomány ♦ Mesterség ♦ Szaktudás ♦ Művészet

A Magyar Kézművességért Alapítvány hírlevele

Alapító: Győri Lajos ♦ Szerkesztő: Gergely Imre ♦ 1054 Bp., Kálmán I. u. 20-22.,
1392 Bp. 62. Pf. 289. T: 354-3146, 30/394-6010 E-mail: amka@chello.hu ♦ 2003/6.

Minden kedves olvasónknak, kézműves
társunknak
**Békés Karácsonyi Ünnepeket,
Boldog Új Évet, eredményes alkotómunkát
és jó egészséget kíván:**

A Magyar Kézművességért Alapítvány

Tisztelt Kézműves Társaink! Kedves Olvasóink!

A megszokottnál néhány héttel később vehetik kézbe idej utolsó, 6. számú hírlevelünket - amiért mindenkitől elnézést kérünk!

A késés oka az utolsó hónapok – részben Önöket is érintő – sűrű programjában, felpörgött eseményeiben rejlik, amelyekről az alábbiakban részletesebben olvashatnak. A közel 3 hónap alatt sok, még aktuális információ gyűlt össze; de fontosnak tartjuk azokat a híreket is, amelyekről már „csak” múlt időben írhatunk – hiszen ezek is az Önökkel történt események közé tartoznak, és ha utólag is, de szeretnénk tájékoztatni róluk minden Kedves Olvasónkat.

Együttal engedjük meg, hogy Alapítványunk kuratóriuma nevében Mindannyiuknak boldog Karácsonyt és eseményekben, eredményekben gazdag, békés új esztendőt kívánjak!

Gergely Imre

ALAPÍTVÁNYI BEFIZETÉSEK

Az OTP értesítései szerint 2003. szeptember 3. és december 9. között a következők támogatási befizetése érkeztek meg Alapítványunk számlájára:

Babati Lászlóné Mészáros Éva, Bada István, Balogh Sándor, Bányai Zsuzsanna, Barkos Beáta, Barna P. Ila, Becze László, Bezzegh Péter, Csontos Veronika, Czinege Edit, Dely Teréz, Demeter Andrea, Dolányi Judit, Donkó Benedek és Donkóné Kórodi Anna, Faragó Gáborné, Farkas Péter, Feigl Miklósné, Fekete Anna, Fülöp Ágnes, Geleji Vilmosné, Goldmark Károly Művelődési Központ és Szabadtéri Színház (Keszthely), Gombos István, Görzsöny József, Gradvólt Istvánné, Hajas László, Halász Zsóka, Hardi Andrásné, Hidásné Szabó Piroska, Horváth László, Hujber Lajos, Kádár Gabriella, Kajla Ferenc, Katonáné Kalmár Terézia, Kerti Viktor Dénes, Kolombán Zsuzsanna, Kovácsné Szöllösy Sarolta, Kovács Judit, Könyvűné Terdik Angéla, Lakóné Vincze Ildikó, Lehoczkyne Tesinszki Rita, Lengyel Beáta, M. Kiss Katalin, Marsai Ágnes, Márton Rozália, Mátyás Csaba, Menyhei Réka, Molnárné Bárdi Andrea, Molnárné Virág Éva, Nagy Gabi, Naszvadi István, Naszvadi Magdolna, Németh Mária, Neukirchnerné Tankó Zsuzsanna, Oszkai Réka, Ósiné Mengesz Mária, Páduai Miklós, Párnicsky Józsefné, Payer Józsefné Rigó Enikő, R. Nagy Erika, Serfőző Helén, Soós Margit, Szabó István (Hajdúszoboszló), Szabó Lajosné, Szabóné Ambrus Ildikó, Szabóné Tóth Hilda, Szász Júlia Gyöngyi, szeredi Ambrus Noémi, T. Kamenár Csilla, Takács Ferenc, Tanai G. Anna, Tari Márta, Tatainé Csapó Dorottya, Teleki Enikő, Temesvári Antalné, Turi Kiss Ágnes, Váczyne Agg Rita, Zemplenszky Gyula, Zsófi Bálint Miklós.

Köszönet mindannyiuknak!

Az APEH 2003. október 2-án átutalta Alapítványunk számlájára az előző évi személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásából származó összesen

167.539,- Ft-ot.

A fenti összeget a X. Betlehemi jászol kiállítás albumának kiadásánál használtuk fel.

Ezúton is megköszönjük mindazoknak, akik Alapítványunk javára ajánlották fel személyi jövedelemadójuk 1%-át – köztük R. Nagy Erikának és Ruják Lászlónak, akikről csak utólag tudtuk meg, hogy ugyanígy cselekedtek.

AZ ALAPÍTVÁNY HÍREI

♦ **Aláírásra került** a Noldex Rt. vezetésével, a Compexpo Kft. és Alapítványunk részvételével létrejött konzorcium ill. az Informatikai és Hírközlési Minisztérium közötti **szereződés**, amely „**Kézművesek Európában**” címmel egy egységes **internetes portál** létrehozását, és a kapcsolódni szándékozó kézművesek kedvező feltételekkel történő bemutatkozását teszi lehetővé. Az erről kiküldött körlevélben jelzettek szerint első lépésként **december 11-én fórumot tartottunk** a Pesti Vigadóban, amelyen a program részletes ismertetése mellett a gyakorlati tudnivalók és feladatok megfogalmazására és az Európai Unióhoz való csatlakozásról szóló konzultációra is sor került. A fórum időpontjait, ill. a helyszínen közel nyolcvan adtak le kapcsolatfelvételi adatlapjukat – őket (előzetes időpont-egyeztetés alapján) már a portálon elhelyezhető digitális képek és szakmai bemutató anyag elkészítése céljából fogja felkeresni a konzorcium megbízólevelével ellátott fotós. **További jelentkezők** előtt is nyitott még a lehetőség a csatlakozásra; tennivalóikat a csatolt körlevél tartalmazza.

♦ **Bevonták Alapítványunkat** egy olyan tanulmány elkészítését megalapozó **reprerentatív felmérésbe**, amely a Piactudás Alapítvány irányításával a magyarországi kézművesek, iparosok, vállalkozások jelenlegi és EU-csatlakozás utáni helyzetének, várakozásainak megismerését célozza.

Várjuk azok jelentkezését, akik – egy erre irányuló kérdőív kitöltésével – szívesen részt vennének a felmérésben!

♦ **A Gellért Szálló Tea szalonjában** megnyílt az első olyan **kamara-kiállítás**, amelyen - Alapítványunk és a szálloda közti megállapodás keretében - egyidőben több kézműves társunk kap bemutatói lehetőséget. Az első kiállításon (november 23. és december 14.) között **Gubó Mariann** batikoló, **Knittel Ilona** szövő, **Vargay Zoltán** és **Vass László** intarziakészítők alkotásai szerepeltek. A kiállítást Gergely Imre nyitotta meg.

♦ A Pesti Vigadóban december 10-14. között rendezte meg a Compexpo Kft. a **7. Enteriőr-Milió** szakkiallítását és vásárt, amelyen négy kézművestünk: **Demeter Andrea** fazekas, **Knittel Ilona** szövő, **Nagné Török Gizella** gyékényfonó és **Nemes Ferenc** faragó élő mesterség-bemutatóval színesítette a rendezvény programját.

♦ **Alapítványunk együttműködési megállapodást kötött a BioDigit Kft-vel**, amely a **Tojásdíszítés** címen megjelent kiadvánnyal elkezdte a **MAGYAR KÉZMŰVESSÉG** elnevezésű multimédiás CD-ROM-sorozat kiadását. Alapítványunk szakmai segítséget kíván nyújtani a cégnek, a kézművesekkel és szakmai intézményekkel, szervezetekkel történő kapcsolatfelvételhez.

Jelenleg a **gyöngyfűzéssel, kovácmesterséggel, foltvarrással, fafaragással** foglalkozó CD-ROM-ok előkészítése folyik.

Várjuk a felsorolt területekről azok jelentkezését, akik szívesen részt vennének ebben az értéktel munkában; de szívesen fogadunk minden további ötletet és segítséget is a kiadvány-sorozat folytatásához: BioDigit Kft. 1144 Bp., Kerepesi út 92., Koczka Kálmánné irodavezető, T/F: 222-2671, 223-2699 e-mail: office@biodigit.hu, honlap: www.lapoda.hu; ill. Gergely Imre – az Alapítvány elérhetőségein.

A X. BETLEHEMI JÁSZOL KIÁLLÍTÁS ÉRTÉKELÉSE

A Néprajzi Múzeumban december 4-én nyílt meg **jubileumi Betlehemi jászol kiállításunk**, amelyet ezúttal **Nagné Sebestény Krisztina**, a Múzeum kiállításrendezője kivitelezett. A megnyitóra megjelent a kiállítás anyagát bemutató háromnyelvű, színes fotóalbum!

A Magyar Kézművességért Alapítvány (AMKA) – a Magyar Országos Művészi Kézműves Egyesülettel (MOMKE), a BKIK Kézműipari Tagozatával és a

Néprajzi Múzeummal együttműködve – 10. alkalommal hirdette meg „**BETLEHEMI JÁSZOL**” című nyilvános pályázatát.

Az MMI Népi Iparművészeti Tanácsa, a Képző- és Iparművészeti Lektorátus, a Néprajzi Múzeum, az NKÖM Közművelődési Főosztálya és a Budai

Ciszterci Szent Imre Plébániatemplom képviselőiből, szakértőiből álló bíráló bizottság közel kétszáz hazai és néhány határon túli (erdélyi, vajdasági, felvidéki és svájci) jelentkező összesen háromszáznál több munkáját fogadta el, és ötveneg résztvevő díjazására tett javaslatot.

Az elfogadott alkotások „népművészet, népi iparművészet”, „képző- és iparművészet”, „gyermek-munkák” és „a Néprajzi Múzeum kutatásához kapcsolódó alkotói kísérletek” kategóriában szerepelnek a kiállításon.

A kiállítás ünnepélyes megnyitóját 2003. december 4-én a Múzeum zsúfolásig megtelt aulájában tartottuk. A **Lugosi Margit** által vezetett veregyeházi hittanos csoport betlehemes műsora és a **Várallyay-lányok: Réka, Katalin és Petra** karácsonyi dal-éneklete után **dr. Balázs György**, a Néprajzi Múzeum főigazgató-helyettese és **Molnár Katalin**, Belváros-Lipótváros alpolgármestere mondott köszöntő-, majd **Brückner Ákos** Előd ciszterci plébános és **Szűcs György**, az IPOSZ elnöke megnyitó beszédet. **Naszvadi István** pakodi faragó egy saját készítésű betlehemmel köszöntötte a 70. évét betöltött **Ákos atyát**, **Baloghné Kegyes Lonci** zsámboki faragó pedig a Néprajzi Múzeum főszervezőjét: **Rónai Tibornét** ajándékozta meg egy kabaktökből készült alkotásával. Az ezt követő eredményhirdetés keretében a kiállítás résztvevői oklevelet kaptak, a zsűri által kiemelt alkotók pedig az oklevéllel együtt **Persányi István** nyugdíjas tanár, keramikus saját tervezésű és készítésű emléklapoktjét és az alábbi díjakat vehették át.

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma Közművelődési Főosztályának díjait F. Tóth Mária vezető főtanácsos adta át. A Minisztérium egyenként 50.000 Ft-os fődíját **M. Sarlós Erzsébet** szobrász Budakeszről és **Erdélyi Tibor** budapesti szoborfaragó; a Minisztérium 20.000 Ft-os díját és a Szaraznád Nevelési-Oktatási Központ díját: egy CD-lejátszót a **pécsi Látássérült Fiatalkor Rehabilitációs Speciális Szakiskolája**; a Minisztérium 30.000 Ft-os díját és Barkos Beata tüzománcos díszdobozát a székesfehérvári **Radetzky Jenőné** bútorfestő és **Csik László** faragó kapták. A XI. kerületi Önkormányzat 30.000 Ft-os díját és az Alabárdos étterem meghívását **R. Nagy Erika** budapesti keramikus; Ruzsa Ilona festőművész ikonját **Galina Lajos** eleki faszobrász; A Magyar Kézművességért Alapítvány 20.000 Ft-os díját és az MV Iparos Újság ajándékát **Szűcsné Novák Mária** székesfehérvári tüzománc-művész; a Pro Renovanda Cultura Hungariae "Népművészetért" Szakalapítvány nettó 30.000 Ft-os díját **Markos Lászlóné** keszthelyi csuhébáb-készítő; a Hotel Gellért hétvégi meghívását **Szutor Gabriella** szegedi tojásdíszítő; a BIO-Sport Hotel Lóvér hétvégi meghívását **Vass László** budapesti intarzia-készítő; az Alapítvány díját **Török János** budapesti folklór festő; a XI. kerületi Önkormányzat egyenként 30.000 Ft-os díját **Márialigeti Ilona** főiskolai hallgató és **Pócsné Hermanics Mária** budapesti kézműves vehette át. A Magyar Kézművességért Alapítvány 30.000 Ft-os díját **Szlobonyi Anikó** szabadkai tojászsúrózó; Halász Zsóka festőművész alkotását és a Magyar Borok Háza ajándékosomagját **Figura László** kiskunmajsai faragó; Csöli Csaba üvegcsiszoló alkotását **Nagy Judit** sárszentlőrinci zománcművész; Gubán György tüzománc-művész alkotását **Baráth Éva** előszállási mézeskalács-készítő; Molnár Katalin festőművész "Gerberák" c. képét **Kiss Nándorné** budapesti csuhéfonó; A Mi Otthonunk szerkesztőségének 20.000.- Ft-os díját **Markos Éva Julianna** keszthelyi csuhébáb-készítő; Pest Megye Önkormányzatának díját **Kis Rozália** csömöri csuhéfonó; A Magyar Kézművességért Alapítvány további díjait **Kajla Ferenc** tatai kőfaragó és **Ruzsa Ilona** szegedi ikonfestő kapták. Vass László intarziakészítő iparművész alkotását **M. Kiss Katalin** budapesti kerámiatervező; Naszvadi István faragó alkotását **Horváth István** mezőfalvai csuhé- és szalmabáb készítő; ugyancsak az Alapítvány díját és a Kiss Áron Magyar Játék Társaság könyvcsomagját **Farkas Zsuzsanna** budapesti tüzománcművész, bábpedagógus; a CSERTSZAK Kft. díját **Horváthné Buzás Krisztina** szigetszentmártoni óvoda-pedagógus; Kovácsné Szöllösy Sarolta agyagszobrász díját **Pusztai Gergő** budapesti tanuló; az MV Iparos Újság díját **Kment Józsefné** pilisvörösvári marcipánkészítő; a Veszprém megyei Önkormányzat díját **Pappné Rácz Ildikó** dudari csuhés; a Somogy Kertje Kft. díját **Vértes Ildikó** községi mézeskalács-készítő; Horváth Ágota fazekas alkotását **Fáncsik Zoltánné** bokodi kéziszővő; a BKIK Kézműipari Tagozatának díjait **Vargay Zoltán** budapesti intarzia-készítő, **szeredi Ambrus Noémi** budapesti textilművész és **Gulyás Anna** budapesti képzőművész vették át. A XII. kerületi Önkormányzat és a Budai Ciszterci Szent Imre plébánia díját **Tari Márta** budapesti mézeskalácsos; Neukirchnerné Tankó Zsuzsa tüzománcos alkotását **L. Gaál Katalin** budapesti szobrász; a Magyar Borok Háza ajándékosomagját **Szinez Alfréd** szalkai (Szlovákia) díszműkovács és **Hajas László** székelyudvarhelyi faszobrász; a Néprajzi Múzeum "Néprajz gyerekeknek" c. ismeretterjesztő mappáját a **Botos Jánosné** vezette **szekszárdi "101 kiskutya óvodáscsoport"** és a **Lugosi Margit** vezette **Veregyeházi Hittanos** közösség; a Magyar Foltvarró Céh és a Budai Ciszterci Szent Imre plébánia díjait **Herr Jánosné** dunabogdányi foltvarró és **Benedek Rita** budapesti selyemművész kapták.

A Budai Ciszterci Szent Imre plébánia díjait **Brückner Ákos** Előd plébános adta át **Csizmádia Imre** pilisvörösvári kőszobrásznak, **Csordás Katalin**, **Frankné Galló Tünde** és **Csordás Tibor** kiskunhalasi kézműveseknek, **Czinege Edit** lakitekléi tanárnak, **Főző Panka** zalaegerszegi agyagszobrásznak, **Göcsej Zsuzsánának**, a Fóti Népművészeti Szakközép- és Szakiskola tanulójának, **Martineczné Kiss Márta** budapesti fazekasnak, **Róza Györgyné** budapesti tojásfestőnek, a **Sátoraljaújhegyi Fegyház** és

Börtön Kerámia-formázó szakkörének és **Tóth Andrásné** szolnoki szalmafonóknak.

Köszönet a közreműködésért a kiállítás előkészítésében résztvevő **Kóte Lászlónénak**, **Vassné Veréb Juditnak**, **Bezzeg Péternek** és **Gergely Andreának**, továbbá a Múzeum Közönségkapcsolati osztálya vezetőjének: **Rónai Tiborné Tánjának** és munkatársának, **Tóth Juditnak**.

ELŐZETES PÁLYÁZATI FELHÍVÁS !

A fennállásának 10. évfordulóját ünneplő Magyar Kézművességért Alapítvány – a Magyar Országos Művészi Kézműves Egyesülettel és a BKIK Kézműipari Tagozatával együttműködve – 2004. május-júniusában ismét kiállítási lehetőséget kap az Iparművészeti Múzeumban!

A **jubileumi kiállítás anyagát** hagyományainkhoz híven ezúttal is pályázat útján alakítjuk ki, amelyen hazai és határon túli magyar alkotók, kézművesek, iparművészek, népművészek egyaránt részt vehetnek.

A pályázat várható címe: **Magyar kézművesség – 2004.**

A **pályázat célkitűzése:** a magyar kézművesség teljes keresztmetszetének (kézműves, iparművészeti, népművészeti és népi iparművészeti alkotások: természetes anyagokból készült használati és dísz tárgyak, lakberendezési, lakásfelszerelési eszközök, modern és hagyományos viseletek, kiegészítők és ékszerek, játékok és fegyverek stb.) **bemutatása.** Szeretnénk egyúttal ráirányítani a figyelmet a hungarikumnak számító, ill. ritka, vagy kihalófélben lévő hagyományos kézműves szakmákra, kismesterségekre is.

A pályázattal és a kiállítással a magyar történelem egyik korszakának emléke előtt is kívánunk tisztelni; azáltal, hogy a pályázat „történelmi” altémájára az adott kor tárgykultúráját felidéző használati eszközöket, dísz tárgyakat, viseleteket, fegyvereket stb. várunk. (A korszak meghatározását a következő számunkban megjelenő részletes pályázati felhívás fogja tartalmazni.)

A **pályázat anyagának gyűjtése április végére, május első napjaira várható**, ezért már most felhívjuk mindazok figyelmét, akik részt kívánunk majd venni a pályázaton: az alkotói munkára alkalmasabb, nyugodtabb téli hónapokban kezdjék el beadandó alkotásaik tervezését és kivitelezését, hogy időben elkészülhessenek velük!

EREDMÉNYEK, ELISMERÉSEK, ÜNNEPNAPOK

◆ Szeptember 3-án a Hotel Stadionban ünnepélyes körülmények között adták át az idei országos pályázat nyerteseinek – köztük **Holtság Károly** kecskeméti üvegfestő iparművésznek az „Üvegmenyendezet tέρben és síkban” termékcsalád létrehozásáért – a **MAGYAR TERMÉK NAGYDÍJ** elismerést.

◆ A tápéi Heller Ödön Művelődési Ház és a Gyékényes Műhely által megrendezett országos „szálasanyag” találkozó keretében lebonyolított gyakorlati versenyek díjazottjai:

A csuhépoórók versenyében I.: Bencsik Márta (Öcsöd),

II.: Karácsony Ilona (Kunszentmárton),

III.: Pócsné Hermanics Mária (Budapest).

A szalmafonók között

I.: Csáki Ildikó (Ágasegyháza),

II.: Erős Istvánné (Esztergom),

III.: Bencsik Márta (Öcsöd).

Az ijansodró versenyben

I.: Földesiné Gáspár Éva (Budapest),

II.: Timári Antalné (Kecskemét),

III.: Gulyás Mária (Szeged).

A tápéi asszonyoknak külön rendezett ijansodró versenyben

I.: Fodor Istvánné,

II.: Nagy Jánosné,

III.: Kiss Lászlóné.

(Forrás: A Csongrád Megyei Közművelődési Tanácsadó Központ Hírlevele)

◆ A szerbiai Zomborban szeptember második felében megrendezett nemzetközi kiállításról és vásárról **Holtság Károly** hozta el „A vásár legszebb standja” díjat.

◆ A Pest-Budai Kamara megalakulásának 153. évfordulója alkalmából szeptember 25-én rendezett fórum keretében **Kóte Lászlóné** budapesti bődíszművész „A szakmai programok szervezésében, lebonyolításában végzett aktív közreműködéséért” a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara Elnökségének Elismerő oklevele kitüntetést kapott, amit Csillag István gazdasági és közlekedési miniszter és Koji László, a BKIK elnöke adott át.

◆ **Nemes Ferenc** szigetújfalui faragó népi iparművészt az idei Kiskun Kulturális Napok alkalmából készített színvonalas pályázataért elismerő oklevéllel és művészi albummal díjazta a zsűri. A díj átadása a Kiskunlacházai Művelődési Központban októberben rendezett, kiállítással és ünnepi műsorral összekötött rendezvény keretében történt.

◆ **Kótvé Lászlóné** budapesti bórdszíműves, aki két évtizede kezdte kisipari tevékenységét, november 21-én „20 éve a lakosság szolgálatában” elismerő oklevelet és serleget kapott a VI.-VII. kerületi Ipartestülettől - amit Krieger Artúr ipartestületi elnök jelenlétében Verók István polgármestertől vehetett át.

Szeretettel gratulálunk mindannyiuknak !

TOVÁBBI PÁLYÁZATOK

A Néprajzi Múzeum meghirdeti a 2004. évre a Honismereti Szövetség, az ELTE BTK Folklore Tanszéke, a Magyar Néprajzi Társaság, az MTA Néprajzi Kutatóintézet és a Szabadtéri Néprajzi Múzeum támogatásával a

49. ORSZÁGOS NÉPRAJZI GYŰJTŐPÁLYÁZATOT.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy továbbra is csak a kiírásban szereplő témakörökben érkezett pályamunkákat tudjuk értékelni és díjazásban részesíteni. A feldolgozásra ajánlott témákat 5 évig minden évben meghirdetjük.

A pályázatok benyújtási határideje 2004. február 20.

Ajánlott témakörök

1. Népi vallásosság és szakrális emlékek az ezredvégi Magyarországon

Feldolgozásra javasoljuk a napjainkban élő és gyakorolt népi vallásosság, vallási kultusz ill. gyakorlat különböző formáit (pl. karácsony, húsvét, pünkösd; templomi ünnepei, szentek kultusza, az életfordulók ünnepei: keresztelők, áldozás, bérmálás, konfirmálás, lakodalom, temetés; zárándoklat, búcsújárás, fogadott ünnepek stb.). A pályázóknak a feldolgozáshoz többféle megközelítést is tudunk ajánlani.

a) Egy település vagy egy kisebb közösség (egy felekezet) mai vallásosságának felmérése.

b) Egy ma jellemző vallási kultusz (szálláskeresés, keresztelők, húsvéti ételszentelés stb.) eseményeinek részletes bemutatása.

c) Egyéni vagy családi vallásosság és kultusz változatos formáinak feltárása, a vallási élet és kultusz egyéni vagy családi jellegzetességeinek részletes bemutatásával.

Minden esetben - különösen az a) és b) megközelítés választása esetén - törekedni kell a kultuszok helyének (pl. templom, kálvária, út menti kereszt, temető, magán házak stb.), időpontjának (a készülődéstől a hazaérkezésig), a kultuszban részt vevők és az azt szervező személyeknek, specialistáknak (búcsúvezető, szentember, előimádkozó, Máriaáldások stb.) testületeknek, valamint a kultuszhoz kapcsolódó tárgyakkal, ereklyékkel a részletes bemutatására, megőrkítésére. A témakörök bemutatásakor feldolgozási módszerként a leírást javasoljuk, kiegészítve fotózással, videózással vagy hangzóanyag készítésével.

A téma feldolgozását segítő útmutatók:

Kérdőív a magyar népi temetők vizsgálatához

Barna Gábor-Nádasi Éva: Kérdőív a búcsújárás néprajzi kutatásához

Kriston Vízi József: Kérdőív egy község szakrális emlékeiről

S. Lackovits Emőke: Kérdőív a templomi ülésrend szokásainak összegyűjtéséhez

Kérdőív a temetkezés rendje szokásainak összegyűjtéséhez

Madar Ilona: Kérdőív az Úrvacsora néprajza című témakör tanulmányozásához

Varga Zsuzsa: Szakrális emlékek

2. Babáink

A téma a "Mai tárgyaink története eszközléttárak készítésével" kiírt ponthoz kapcsolódik.

A babák, hasonlóan a többi használati tárgyhoz, nemcsak önmagukban, hanem az őket használók életének részeként léteznek. A téma többféle megközelítést kínál, például milyen díszbabákat találunk egy lakásban, a díszítésen kívül betöltenek-e más szerepet is, s ez a szerep hogyan változik az idők folyamán. Gyakran díszítik viseltbe öltöztetett babák olyan falvak szobáit, ahol korábban népviseletben jártak, de mára már azt elhagyták.

Kevésbé kutatott terület a gyerekeknek készített, a gyerekek által használt játékbabák vizsgálata, valamint a gyermekek viszonya mai játékaikhoz. A gyermekkor elmúltával hogyan szortírozzák, őrzik korábbi éveik játékait, babáit. Hogyan válik a játékszer az egyéni élettörténet későbbi részévé.

Az említett példákban is látható, milyen sokrétűen vizsgálható e tárgycsoport. A téma feldolgozásához segítségként Fejős Zoltán Babáink című gyűjtési útmutatóját ajánljuk.

3. Falusi és városi kisközösségek mindennapjai

Feldolgozásra javasoljuk egy-egy vallási közösség (pl. kiségházak, szekták), etnikai csoportok, különféle egyesületek (horgász, hagyományörző, néptánc, városvédők stb.), klubok (nyugdíjas, futball-, kosárlabda-, vagy kézilabdacsapat helyi szurkolói csoportja, egy-egy rock-pop zenei együttes klubja stb.) valamint a szórakozással vagy spontán együttlétek alkalmával kialakuló társaságok (kocsma, söröző törzsvendégei, falu diszko stb.), egy utca, egy ház, egy emelet lakóinak életét. Írják le tényszerűen ezen kisközösségek születésének és működésének történetét, jelezzék: hányan tartoznak közéjük, a tagok milyen korúak és neműek, milyen a társadalmi helyzetük. Mutassák be részletesen a közösségek programjait és kulturálisan jellemző tevékenységét. Hányszor, mikor, hol találkoznak; melyek a csoport, közösség legfontosabb tárgyai, ereklyéi. Javasoljuk továbbá a közösségi

együttlétek egy-egy hétköznapi, ill. rendkívüli, ünnepi alkalmának részletes leírását és bemutatását, megőrkítését fotóval, videóval vagy hangzó anyaggal. Kíséreljék meg a hasonló közösségekkel, csoportokkal való viszony és kapcsolat bemutatását.

Feldolgozásra javasoljuk még egy-egy család történetét vagy annak mindennapjait. Mutassák be részletesen a családi élet helyszíneit (ház, lakás) és annak változását, átalakulását, a közös családi tevékenységeket (pl. szórakozás, nyaralás, idősök és fiatalok együttléte stb.) Illusztrálják a pályamunkát minél több fényképpel, esetleg videóval.

(Útmutató: Molnár Mária: Útmutató családörténeti vizsgálathoz: Honismeret, 1981/2: melléklet, Szentí Tibor: Szempontok a paraszt önéletrajz írásához: Honismeret 1979/4: 62-64.)

4. Mai tárgyaink története eszközléttárak készítésével

Az eszközléttárak készítése során törekedni kell arra, hogy dokumentálásra kerüljön a kiválasztott lakás vagy annak egy helyisége (ebédlő, hálószoba, nappali, konyha) összes tárgya. Mire, ki(k) és mióta használják az adott helyiséget és a benne levő tárgyakat, mely tárgyakat tartanak különösen fontosnak (pl. emléktárgyak), mit tartanak értékesnek, mi ennek az oka és mi a tárgyak története (mikor, kitől kapták-vették, miért tartják fontosabbnak a többi tárgynál, milyen családi vagy egyéni élmények, események kötődnek hozzá).

A téma feldolgozását egy részletes útmutató segíti:

Szarvas Zsuzsa: Gyűjtési útmutató eszközléttárak készítéséhez, tárgyejegyzetek feldolgozásához.

A téma egy speciális területét jelenti az alváshoz kapcsolódó tárgyak vizsgálata, beleértve azok használatának változását az egymást követő generációk életében. Ehhez az összetett vizsgálathoz (az alvás tárgyai és szokásai) ajánljuk a következő kérdőívet: Zentai Tünde: A népi alváskultúra emlékei, alvási szokások.

Továbbá javasoljuk a gazdálkodás vagy egy-egy iparos, háziiparos teljes, mai eszközkészletének felmérését és feldolgozását (az egyes eszközök története a beszerzéstől a hozzájuk fűződő élményekig, emlékekig).

Minden esetben javasoljuk a fényképpel való megőrkítést is!

5. A településkép és változásai a 19-20. században

Egy kiválasztott településen térképek, archív felvételek, felmérések, illetve néprajzi gyűjtés alapján.

A témához többféle kérdőív és útmutató áll a gyűjtők rendelkezésére.

6. Hadifogság, munkatábor, internálás

Az események és a történetek leírásánál, a történeti események tárgyalása mellett részletesen dolgozzák fel egyéni "élményeiket", a fogság mindennapjait, a sorstársakhoz való viszonyt (barátságok, ellentétek). Munkáikhoz mellékeljenek minél több eredeti dokumentumot (pl. levelezés, a fogságban írt versek vagy az ott készített tárgyak, rajzok).

Pályázati feltételek

1. A pályázat nyílt, azon bárki részt vehet, aki néprajzi kutatással hivatásszerűen nem foglalkozik, és nem ezeken a területeken szerezte (vagy fogja szerezni) szakképesítését.

2. A pályázatra olyan munkák adhatók be, amelyek az ajánlott témákat dolgozzák fel, és saját tapasztalatot, helyszíni gyűjtésen, történeti, levéltári kutatáson alapuló eredeti ismeretanyagot tartalmaznak.

3. Nem adható be a pályázatra megjelölt, kiadás alatt álló, más pályázaton részt vett vagy közgyűjteményben elhelyezett munka, főscolai, egyetemi szakdolgozat.

4. A pályázatok minimális terjedelme felnőtt tagozatban 25 oldal, ifjúsági tagozatban 10 oldal.

5. A határidő után érkezett pályamunkákat csak a következő évi pályázatra tudjuk besorolni.

Pályadíjak

Felnőtt tagozat:

I. díj: 30 000 Ft; II. díj: 25 000 Ft; III. díj: 20 000 Ft; IV. díj: 10 000 Ft.

Ifjúsági tagozat:

I. díj: 20 000 Ft; II. díj: 15 000 Ft; III. díj: 10 000 Ft; IV. díj: 5000 Ft.

valamint dicséző oklevelek.

Egyéb tudnivalók

Egy pályázótól több pályamunkát is elfogadunk, és több pályázó vagy szakör közösen is készíthet pályaművet.

Összefüggő munkákat részenként nem lehet beadni, de több különböző munka alkothat lazán összefüggő sorozatot a későbbiek során.

A pályázatnak tartalmaznia kell a szerző nevét, pontos címét, az életkorát és foglalkozását.

A pályázók munkáját segítik a különböző témákhoz - szakemberek által - készített útmutatók és kérdőívek. Amennyiben ezek közül valamelyiket felhasználja a gyűjtő, azt a pályamunka elején fel kell tüntetni. A kérdőíveket, útmutatókat a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárában személyesen vagy levélben, választóriték megküldésével lehet beszerezni.

Cím: 1055 Budapest, Kossuth tér 12.

A pályázati kiírásnak nem megfelelő dolgozatokat (pl. az előírt minimumnál kisebb terjedelem) nem őrizzük meg. Kivételesen csak a magas színvonalúak jelenthetnek, amelyek a Néprajzi Múzeum Ethnológiai Adattárának gyűjteményeit fogják gazdagítani.

Ha a díjazott pályamunka megjelenik, a szerző köteles feltüntetni azt, hogy a dolgozat részt vett az Országos Néprajzi Gyűjtőpályázatban. A megjelölt

munka két példányát kérjük a Néprajzi Múzeumnak megküldeni. (A dolgozatról készült bírálat nem használható lektori véleményként!)

A dolgozat beérkezésétől csak megcímzett és felbélyegzett válaszboríték esetén tudunk értesítést küldeni.

A díjak odaítéléséről országos zsűri dönt, a pályamunkákról készített szakmai bírálatok alapján.

AZ ÉV LEGIGÉRETESEBB FIATAL VÁLLALKOZÓJA

(Kivonat!)

Az Életpálya Alapítvány pályázata lehetőséget teremt arra, hogy a leginkább megérdemelt pályamunkák anyagi támogatást kapjanak.

A pályázatra való jelentkezés feltételei

A pályázó: - életkora 18-32 év - a beadási határidő időpontjában;

- vállalkozását 2002. április 1. után indította, vagy vállalkozásának indítását ezután tervezi;

- vállalkozási ötletét Üzleti terv formájában nyújtja be.

Az Életpálya Alapítvány az üzleti terv elkészítéséhez ingyenes tanácsadást biztosít, és segítségként adja az Útmutató az Üzleti terv elkészítéséhez című kiadványát, mely tartalmazza azt a 8 témakört, melyet a pályázónak végig kell gondolnia és pályázati anyagának tartalmaznia kell.

A pályázatokat az Életpálya Alapítvány **1094 Budapest, Balázs Béla u. 18.** címre, valamint a shell@eletpalva.hu e-mail címre várjuk (tel: 215 7651).

A jelentkezés folyamatos, 2004. április 1-jéig.

UTAZÁS A VILÁG KÖRÜL - 2004

(Kivonat!)

A Magyar Művelődési Intézet (MMI) 7. alkalommal hirdette meg nemzetközi fotópályázatát turistáknak, utazóknak, fényképezőgépj-tulajdonosoknak. A pályázaton tehát bárki részt vehet kötetlen témájú, Magyarországon, vagy bárhol a világban készült fotóival.

A fotók beküldésének és a 800,- Ft/fő nevezési díj befizetésének határideje: 2004. január 10.

A részvételi feltételekről további információ, nevezési lap és befizetési csekk Győri Lajostól kérhető, reggel 7-9^h között az MMI címen: 1011 Bp., Corvin tér 8., vagy a 201-5692 és 213-8647 telefonszámon.

KIÁLLÍTÁSRÓL KIÁLLÍTÁSRA

◆ Az Alapítványunkkal együttműködő **QUIPU Kft** a Magyarországon először bemutatkozó „**4 lépés Európa felé**” elnevezésű programmal: fogytékekkel élő magyar és olasz fiatalok által készített kézműves termékek vásárlással egybekötött bemutatójával vett részt a szeptember 6-14. között megrendezett Őszi BNV-n.

◆ **M. Sarlós Erzsébet** szobrász „Színek és formák” c. kiállításának október 13-26-áig a budakeszi Erkel Ferenc Művelődési Ház Galériája adott otthont.

◆ A Macconkai Orosz László Galériában október 3-ától 22-éig tartott **H. Czékány Ilona** festőművész kiállítása.

◆ A **Magyar Foltvarró Céh** „Határtalanul” című II. Foltvarró Fesztiválját és kiállítását a Magyar Kultúra Alapítvány székházában rendezték október 24. és november 2. között.

◆ A XXXIII. Abonyi Őszi Tárlat keretében október 5. és november 3. között az Abonyi Lajos Falumúzeumban volt látható **Pupek Teréz** csuhéfonó és csuhéfabu-készítő kiállítása.

◆ A Tető Galériában október 10. és november 4. között rendeztek kiállítást „Tallózás” címmel **W. Wieger Mariann** képző- és iparművész festményeiből, grafikáiból és kispasztikáiból, melyeket Feledi Balázs, a Vigadó Galéria igazgatója mutatott be.

◆ A Debreceni Orvostudományi Egyetem Mini Galériája október 25. és november 7. között adott otthont a Kovács család – **Kovács Zoltánné** csuhészobrász, **Kovács Zoltán** fa- és szarufaragó és **Gálné Kovács Gyöngyi** gyöngyfűző – közös kiállításának.

◆ Október 10-étől november 8-áig volt látható a bajai halászszerzőkészítő **Pencz család** kiállítása a kecskeméti Népi Iparművészeti Múzeumban. A kiállítást dr. Bánszky Pál, a NESZ nyitotta meg.

◆ A miskolci Csodamalom Bábszínház Galériájában állították ki **Szalmási Klára** textil babáit és macskáit. A „Babavarázs” c. kiállítás október 26. és november 20. között volt látható.

◆ Október 30-án nyílt meg **Barkos Beáta** tűzzománcos és **Simon Miklós** festő, tűzzománcos közös tárlata Szentesen, a Szentesi Művelődési Központ Galériájában „Gyökerek” címmel.

◆ **Hartai Zsuzsa** textilművész „Az ősz kincsei” című kiállítását november 21-éig tekinthették meg az érdeklődők a Nagyházi Galériában.

◆ November 8-30. között az egri Érsekudvarban Segít a Város Alapítvány Galériája adott otthont **Csonka Ibolya** festőművész kiállításának.

◆ Az **V. Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat** díjazott munkáit bemutató kiállítás november 14-étől december 5-éig volt látható Debrecenben, az Újkerti Közösségi Házban. A kiállításához kapcsolódva az első két napon rendezték meg az V. Országos Vándorlegény Konferenciát.

◆ Az Óbudai Múzeumban november 20. és december 11. között volt látható **Markó Krisztina** játékkészítő iparművész „Szárnyrakelt fantázia” c. kiállítása, melyet dr. Györgyi Erzsébet, a Kiss Aron Magyar Játék Társaság soros elnöke nyitott meg.

◆ November 26-ától volt látható a **Napsugaras Egyesület** iparművészeinek közös kiállítása Szegeden, az Alsóvárosi Kultúrházban.

◆ Az Újpesti Gyermek és Ifjúsági Ház adott otthont december 1-7-éig **Kovácsné Mórocz Mária** iparművész és **Zsolnai Mihály** faragó kiállításának.

◆ A pátyi Közösségi Házban december 9-éig tartott **T. Kamenár Csilla** tűzzománcos és **Kenderesi Kamenár Anikó** textilműves közös kiállítása; amit december 14-22-éig Mélykúton, a Katolikus Közösségi Házban **T. Kamenár Csilla** önálló kiállítása követ.

◆ A debreceni **Művészeti és Kézművesipari Szakképző Iskola** fennállásának 20. évfordulója alkalmából december 9-én az iskola művésztanárainak kiállításával avatták a Varjúvár galériát. December 12-én ünnepi megemlékezést tartottak, melyen a névadó Kós Károlyra és az elmúlt időszakra emlékezett vissza Csobán Péterné, az intézmény igazgatója. Az eseményt a tanítványok alkotásaiból kiállítás és vásár kísérte.

◆ Az Adventi ünnepkör időszakában „Ikonok-Képvisek-Betlehemek” címmel december 13-án műsoros esttel egybekötött kiállítás kezdődött a hévízi Fontana Filmszínház kiállítótermében – többek között **Markos Lászlóné** és **Markos Éva Julianna** csuhéfonók munkáiból.

◆ **Rozsnyai Béla** képzőművész „Vízilók” c. kiállítása december 23-áig látható a FiókaArt Galériában (Bp., VIII. József krt. 62.).

◆ November 30-án, Advent első vasárnapján „Szívvel, ésszel, kézzel” rendezett kiállítást a **Játék Céh** a Millenáris Fogadóházban (Millenáris Park, Bp., II. Fény u. 20-22.) A december 28-áig látható rendezvény kiállítói között **Czár János, Dugár János, Faragó Krisztina, Gera Klára, Gémesné Deák Júlia, Halmos Anna, Horváth Antónia, Horváth László, Illiszné Kovács Ildikó, Markó Krisztina és Pálfi János** alkotásai is láthatók.

◆ December 31-éig tart **Görög Ági** porcelánfestő és alkotótársainak kiállítása a Pestszentimrei Közösségi Ház Klub Galériájában (XVIII. ker., Vasút u. 48.; H. Sz. P: 8-20^h-ig, K. Cs: 17-19^h-ig, Szo: 9-14^h-ig, V: 10-16^h-ig).

◆ A Magyar Borok Házában (Budai Vár, Szentháromság tér 6.) 2004. január 5-éig látható **Gy. Kamarás Kata** keramikus „A magyar bor fazekas szemmel” c. kiállítása.

◆ „Fölragyog a jászol” címmel 3. alkalommal rendeznek **betlehemi jászol kiállítást** a lajosmizsei Művelődési ház kiállító-folyosóján december 9-étől 2004. január 10-éig.

◆ A 30 éves Óbudai Múzeum (Bp., III. ker. Fő tér 1.) „Advent 2003” c. rendezvény-sorozata keretében december 11. és 2004. január 11. között rendezik meg **szeredi Ambrus Noémi** textilműves önálló kiállítását.

◆ „Volt egyszer egy Millennium...” címmel 2004. január 30-áig látható kiállítás **Gaal János**, a Néprajzi Múzeum főrestaurátora alkotásaiból az Intercisa Múzeumban (Dunaújváros, Városháza tér 4.).

◆ **Czipóné Borbás Rózsa** tűzzománcos alkotásai (a Harkány Múzeumban november 17-28. között „Izzásban” címmel megrendezett önálló tárlatát követően) december 1-18. között Komlón a Helytörténeti Múzeumban; december 6-án Budapesten a Vajdahunyad Várban, az Amator Atrium országos kiállításán; 2004 január 9-étől 28-áig pedig Pécsen a Szent István téri Gebauer galériában, a Pécsi Képzőművész Kör Tűzzománc Szakosztályának éves bemutatkozó kiállításán szerepelnek.

◆ **Sárközi Ágnes** tűzzománcfestő alkotásaiból 2004. január 16-ától február 8-áig látható kiállítás Szigetszentmiklóson, a Városi Galériában (Thököly út 19.).

A NÉPI IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM 2004. januári programjai:

(Kecskemét, Serfőző u.19. T/fax: 76/327-203; E-mail: nim01@axelero.hu, museum.nepiipar@freemail.hu Nyitvatartás: keddtől szombatig 10–17 óráig.)

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS: A népi iparművészet fél évszázada - napjaink tárgyformáló népművészete

KAMARA-KIÁLLÍTÁS: Kalotaszeg - válogatás Zana Dezső gyűjteményéből (viselet, kerámia, hímzett és szőtt népi textilek)

IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOK: A VII. Népi Mesterségek Művészete Pályázat anyagából rendezett kiállítás – látogatható: március 27-ig.

Alkotások a pásztorművészet területéről - válogatás a múzeum gyűjteményéből – látogatható: január 13-tól március 27-ig.

KÉZMŰVES FOGLALKOZÁSOK: Csoportok részére nyitvatartási időben, egyénileg szombatonként 15 órától előzetes bejelentés alapján. Inf.: *Baksainé Nagy Edit* 76/327-203.

DISZTÓMŰVÉSZ KÖR: Minden kedden 14-16 óráig. Első alkalom 2004-ben: január 13-án. Vezetí: dr. Varga Ferencné népi iparművész.

FESTŐISKOLA: Szombatonként 10-12 óráig. Első alkalom 2004-ben: február 7-én. Vezeti: B. Tóth Edit festőművész.

A KÖZELMÚLT EGYÉB ESEMÉNYEI

- ◆ Szeptember 27-én a karcagi Déli temetőben avatták fel **dr. Bellon Tibor** néprajzkutatónak, a Népi Iparművészeti Tanács nemrég elhunyt tagjának sírmlékét.
- ◆ A Szentendre-Izbégen található Szent András plébániatemplom felkérésére **Kunné Paulusz Györgyi** szentendrei ikonfestő készítette el a templom XVII. századi kő keresztelőkútjának bizánci stílusú kupolafestményét.
- ◆ **Holtáság Károly** kecskeméti üvegfestő iparművész októberben végzett a sárospataki vár üvegablakainak felújításával. Új megrendelése a budapesti Páva utcai Holocaust emlékházban egy 18 m²-es üvegfal elkészítésére szól.
- ◆ A **Fóti Népművészeti Szakközép- és Szakiskola** október 17-én a Gödöllői Művelődési Központban kiállítással egybekötött rendezvénnyel ünnepelte fennállásának 10. évfordulóját, amelyre Jubileumi évkönyvet is megjelentetett.
- ◆ A **Matyó Múzeum 50 éves jubileumán**, a Magyar Tudomány Napja alkalmából szakmai programokkal összekötött konferenciát rendezett november 3-4-én Mezőkövesden a Néprajzi Múzeum és a Borsod-Abaj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság.
- ◆ November 16-án a tatai Magyarai Zoltán Művelődési Házban „Szépség és szenvedély” címmel divat- és haj-show-t rendeztek, amelynek divatbemutatóján **Bakonyvári Anikó** öltözkészítő és stílustervező, **Kara Judit** férfiruha-tervező, **Matula Zsuzsanna** divat- és stílustervező valamint **Siptár Réka** divattervező munkái szerepeltek. A műsort Gianni Annoni konferálta.
- ◆ A **Népi Iparművészeti Tanács (NIT)** november 20-án kiállítással összekötött rendezvényen ünnepelte **alapításának 50. évfordulóját**. **Dr. Füzes Endre** elnök köszöntőjét követően **dr. Varga Marianna, Borbély Jolán** és **Tóth János** előadásai a NIT történetéről, múltjáról és jelenéről, a népi iparművészet fejlődéséről és gondjairól szóltak. **Dr. Koncz Erika**, az NKÖM helyettes államtitkára – köszöntője után – emléklapokat adott át „A Népművészet Mestere” címmel rendelkező alkotóknak. Az ünnepélyes pillanatok az alkotók és a NIT-tel együttműködő szervezetek képviselőinek üdvözlése, majd az 50 év dokumentumait és tárgyait bemutató kiállítás megtekintése követte.
- ◆ „**Magyar Magic – Hungary in Focus**” címmel 2003. novemberében megkezdődött az egy éven át tartó **kulturális rendezvénysorozat Angliában**. A Hiller István kulturális miniszter által Londonban megnyitott évad keretén belül valamennyi művészeti ág bemutatkozik a brit közönségnek. A képző- és iparművészet, irodalom, színház, klasszikus és modern zene, jazz és film mellett jelentős helyet kapott a népzene, néptánc és tárgyalgó népművészet is. London belvárosában, a My Fair Lady-ből ismert Covent Garden Market téren az elegáns üzletek, kávézók, hangulatos teázók közelében felállított színpadon a Magyar Állami Népi Együttes táncosai, zenészei, valamint kézművesek mutatkozhattak be a londoni közönségnek. A Hungarian Christmas Extravaganza címmel reklámozott 10 napos rendezvényt az esős idő ellenére nagyon sok érdeklődő kereste fel, és csodálta meg az ott kiállított kéregedényeket, kerámiákat, nemez madár- és állatfigurákat, szalmából, gyékényből és csuhéból készült karácsonyi díszeket, valamint a hagyományos ütőfás technikával készült mézes-figurákat. Ez utóbbit szívesen kóstolgatták is. A népművészet angliai bemutatásával az NKÖM és a Londoni Kulturális Központ a Hagyományok Háza Népművészeti Műhelyét bízta meg.”

Gyulay Mária (Hagyományok Háza)

A KÖZELJÖVŐ EGYÉB ESEMÉNYEI

FELHÍVÁS

Az Országos Mezőgazdasági Könyvtár, mint Közép-Kelet-Európa Mezőgazdasági Kulturális Központja (Bp., I. ker. Attila út 93.) **december 19-20-án**

karácsonyi kézműves kirakodó vásárt tervez, amelyre érdeklődők jelentkezését várja. A részvételi díj 2 napra: 5.000.- Ft; asztalt, széket, igény szerint paravánt, ill. vitrint a szervezők

biztosítanak.

Információ kérhető: Kárász Kinga titkártól a 489-4920-as telefonszámon.

Néprajzi Múzeum - 2004. előzetes

2004. január 15. és március 18. 17.00

Kézjegy – kerekasztal-beszélgetés népművészek és iparművészek részvételével az alkotó egyéniségről, hivatásról, eredetiségről.

2004. február 26. 17.00

Turista-művészet, szuvenir, hungarikumok – vitafórum idegenforgalmi szakemberek, rendezvényszervezők, múzeumi és „szuvenir-boltok” fenntartói, népművészeti egyesületek képviselői részvételével.

Szuvenir – a szükséges rossz címmel Ifju György vitaindító előadása

Szövő szakkör - Népi szövés

Foglalkozások: péntekenként 16-18 óráig

Folyamatos bekapcsolódási lehetőség!

Oktató: **Knittel Ilona**

Helyszín: Arany János Általános Iskola (Bp., XVI. Bekecs u. 78.)

(A tanfolyam a Corvin Művelődési Ház kihelyezett szakkörként működik.)

Információ: 409-0401

Részvételi díj: 500,- Ft/fő/felnőtt, 400,- Ft/fő/gyermek

FELHÍVÁS

Kézműves ház épül a helyi Önkormányzat közreműködésével a (Budapesttől 60, Székesfehérvártól 23, Tatabányától 24 km-re található) Fejér megyei **Csákváron**. Néhány kézműves szakmában **jelentkezőket várnak**, akiknek igényeit, javaslatait már a műhelyek kialakításánál is figyelembe veszik. A műhely, munkahely mellett szükség esetén garzonlakást is tudnak biztosítani. A helyszínen található alapanyagok: fa, kő (mész, dolomit), agyag, nád, kaka, csuhé. A műhelyekért mérsékelt bérleti díjat és rezsi költséget kell fizetni.

További részletes információkkal szolgál: Héring Mátyás díszműkovács, önkormányzati képviselő. T: 22/254-073.

KÖSZÖNET...

...**Daru Péterné** békésszentandrási tojásfestőnek, aki festett tojásainak fényképeit tartalmazó CD-t küldött jótékony célú hasznosításra (pl. képeslapok készítésére)!

◆ Kézpénzbefizetést vagy átutalást **Tóth Lászlóné támogatására** közvetlenül is lehet teljesíteni: a Postabanknál vezetett 11991119-98306127 sz. számlára.

◆ **Zalai Károly** bakonyjákói cifraszűr-készítőnek - akinek kérését korábbi számunkban tolmácsoltuk (akkumulátoros rokkantkocsit szeretne vásárolni, hogy a lakásból ki tudjon mozdulni, és el tudja látni az általa létrehozott Bakonyi Cifraszűr és Betyár Múzeum körüli teendőket) - a legszerényebb pénz-támogatással is segíthetünk a Szentgál és Vidéke Takarékszövetkezethél vezetett 73600046-10402324 sz. számlára történő befizetéssel.

◆ **Benedek Rita** köszönettel fogadna teatasak-mandalák készítéséhez filteres teatasak-borítékokat! Címe: 1519 Budapest, Pf.: 257.

◆ A korábban alapítványi célokra felajánlott alkotások közül

- Vass János pintér fakupáját **Simon Károly, az Iparművészeti Múzeum főigazgatója** kapta;
- Szwoboda István bográcskészítő kisbográcsát és László Péter keramikus fakanáltartóját az **IPOSZ Országos Kézműves Horgászversenyének** egyik díjazottja,
- Czibor Imre alsópáhoki fazekas korsóját pedig az **V. Országos Ifjúsági Népi Kézműves Pályázat** egyik díjazottja vehette át.

Továbbra is várjuk és köszönettel fogadjuk a támogatók jelentkezését!

A Magyar Kézművességért Alapítvány

SZAKMAI SZERVEZETEK HÍREI

MOMKE

Augusztus 31. és december 11. között a következő tagok tagdíj-befizetése érkezett meg a Magyar Országos Művészi Kézműves Egyesület számára: **Haszán Gyula** (Gesztely), **Kulcsár Péter** (Keszthely), **Szlávik Zoltán** (Kecskemét).

A MOMKE vezetése kéri az Egyesület többi tagját is: mielőbb rendezzék hátralékukat, és fizessék be idei I. ill. II. féléves tagdíjukat! A befizetés OTP-fiókban, vagy átutalással teljesíthető: a **11711041-20859507** számlaszámra.

BKIK KÉZMŰIPARI TAGOZAT

„**A nagy titok tudói**” című **Kézműves Hét** rendezvény-sorozat keretében a BKIK Kézműipari Tagozata szeptember 25. és október 3. között konferenciát, „**Forma, tér stílus**” címmel kiállítást, pályaválasztási kiállítást és kézművesvásárt rendezett a Szent László téri székházban és előtte, valamint a szemben álló Pataky Művelődési Központban.

A program iránt fogékonyak betekintheztek számtalan szebbnél szebb szakma műhelytitkaiba, sőt kezűgyességüket is kipróbálhatták a helyszínen berendezett kis műhelyekben. Ritkán szereplő mesterségek is bemutatkoztak,

és munka közben láthattak az érdeklődők szitanyomást, fafaragást, babakészítést, korongozást, zománcozást és marcipánkészítést.

KÉZMŰVESEK BARANYAI EGYESÜLETE

Október 11-én Szatyor Győző faműves kispeterdi Borházában ünnepelte **fennállásának 5. évfordulóját** a Kézművesek Baranyai Egyesülete.

KISS ÁRON MAGYAR JÁTÉK TÁRSASÁG

„A VII. Nemzetközi Babakiállítás szeptember 4-én nyílt meg a győri Zichy Palotában. A javasolt téma: mesealakok, mesehősök volt. A kiállításon versenyen kívül láthattuk Kolumbán Zsuzsának a Liszt Ferenc Kamarazenekar tagjait ábrázoló művét. A díjakat a háromtagú zsűri (dr. Györgyi Erzsébet, Keglovich Ferencné, Zorkóczy Miklósné) ítélete alapján szeptember 19-én, a Babakonferencia estjén vehették át a Zichy Palotában. Az Országos Babakészítési Verseny díjazottjai:

I. Kategória - Önálló tervezésű és készítésű babák

Porcelán:

1. díj: Kolumbán Zsuzsa: Szecessziós ülő hölgy, Teababa

Textil:

1. díj: Olaj Pálné: Eliána fuvolával; 2. díj: Gémesné Deák Júlia: Maugli,

Török Emőke: Kagotuchi hercegnő, Rocháné Büdy Annamária: Lúdas Matyi

3. díj: Papp Sándorné: Döbrögi, Csikós Éva: Koboldok varázslatos legendája

Kerámia

1. díj: Illiszné Kovács Ildikó: A kis gyufaárus lány, Bőjthe Csaba: Koldus

Egyéb

1. díj: Szabóné Bognár Mária: Piroska /égetett gyurma/

2. díj: Dr. Simon Gáborné: Paszuly Pista és Fuszulyka Julka /posztó/

3. díj: Tóth Éva: Johanna, Balaskó Attila: Nyakigláb /nemez/

II. Kategória - Kereskedelmi forgalomban kapható formák, elemek felhasználása

Porcelán

1. díj: Winkler Dorotty: Esti mese 2. díj: Török Emőke: Jöjj velem, szép Csipkerózska!

Textil

1. díj: Wiedra-Berzsenyi Mónika: Babák a Hamupipőke című meséből

III. Kategória:

Viseletek, Népviselet

1. díj: Takács Zsuzsó: Fiala pár mohácsi viseletben 2. díj: Hegyi Tiborné: Sárközi és faddi viselet, Tóthné Kulcsár Tünde: Rozália, kecskeméti paraszti-polgári viselet 3. díj: Virághné Törös Borbála: Sárközi viselet

Egyéb

3. díj: Bogárné Kovács Magdolna: Babaruhák a mesék világából

IV. Kategória: Waldorf-technika

1. díj: Som Istvánné: Babacsalád

V. Kategória: Életképek

1. díj: Tótáné Pethő Rózsa: Hamupipőke galambokkal 2. díj: Tóth Ágnes

Ilona: Didergő király 3. díj: Tóthné G. Nagy Mária: Mese születik,

Nagymama és Róza, Farkas Szabolcs: Hófehérke és a hét törpe, Fentné Fodor

Éva: Pelléas és Melisande a kertben

VI. kategória - Ifjúsági kategória

1. díj: Németh Dóra: Hermione Granger a Harry Potter c. meséből

VII. Kategória – Mackó

1. díj: Fogasné Szita Gabriella: Málnás Frigyes és Málnásné Bájós Matild

2. díj: Honti Mária: Maci család, Gera Klára: Macisuli /nemez/

3. díj: Kacsák Andrea: Kalapos maci

A Kiss Áron Magyar Játék Társaság Díjai

1. díj: Loszmann Klára: Réka és Robi macik

2. díj: Domány Mária: Textil babák

3. díj: Barcsayné Németh Hedvig: Textil játék baba

4. díj: Kustra Erika: A két Lotti

5. díj: Ujj Józsefné: Fáni baba mackóval

A legszebb népviseletért díj dr. Kovács Jánosné Marika emlékére: Bordás

Józsefné: Kalocsai szalagcsokros lány

A Magyar Bababarat Egyesület Életműdíja: Som Istvánné: Waldorf

babakészítő

Közönségdíj: Karl Leopoldine: Liz ,,

Forrás: Forgó - IV. évfolyam, 3. szám

HÍRÜNK A NAGYVILÁGBAN

◆ Az mtv október 25-én sugározta Ráday Mihály *Unokáink sem fogják látni* c. városvédő műsorának 150. adását. Összeállítást láthattunk ebben a Gresham palota tatarozásáról, újjászületéséről is, amit a városvédő az „iparosok és iparművészek eredményes együttműködésének, közös vizsgafeladatának” minősített. A Gresham palota ólomüvegeinek és festett üvegmozaijkainak helyreállításában **Holtság Károly** kecskeméti, **Tatár Dóra** és **Onodi Béla** eszéri alkotók, kovácsoltvas-díszítményeinek rekonstrukciójában **Lehoczky János** kovács iparművész is részt vett.

◆ **Holtság Károly** a Parlament festett üveglakainak restaurálásában is részt vett, amiről a a Népszabadság, a Magyar Hírlap, a Petőfi Népe és a kecskeméti városi televízió is beszámolt.

A „**Le Journal Francophone de Budapest**” újság, mely az egyetlen, 9000 példányban megjelenő francia nyelvű hetilap Magyarországon, lehetőséget nyújt hasábjain bemutatkozó PR-cikkek megjelenésére kézművesek, népművészek, képző- és iparművészek számára: tevékenységük, műveik megismertetésére.

További információért hívja Csóka Sándort: (20) 398-4037.

E-mail: jfb@axelero.hu

Látogasson el honlapunkra is: www.jfb.hu

KÖNYVAJÁNLÓ

◆ A Néprajzi Múzeumban 2004. január 11-éig látható X. Betlehemi jászol c. kiállításunk anyagáról megjelent 80 oldalas, a kiállítás minden résztvevőjének egy-egy alkotását (összesen 209 színes fotón) bemutató **BETLEHEMI KÉPESKÖNYV – 2003** című háromnyelvű (magyar-angol-német) **album** megvásárolható a helyszínen, vagy megrendelhető Gergely Imrénél.

◆ A Paloznaki Hímzőkör fennállásának 10. évfordulójára megjelent „**PALOZNAK NÉPMŰVÉSZETE 1993-2003**” című **könyv** – amely a Balaton-felvidéki fehérhímzés újrafogalmazott mintakincsét tartalmazza, mintegy 70 minta bemutatásával; ára 2.500.- Ft – **megrendelhető** Stall Lászlóné címén: 8229 Paloznak, Balatoni u. 2.

◆ A Matyó Népművészeti Egyesület kiadásában megjelent **Varga Marianna: Mezőkövesdi matyó hímzés** című könyve. A keménytáblás, színes, 104 oldalas könyv és a mellékleteként megjelenő Mintagyűjtemény részletes leírásokkal, gazdag illusztrációk anyagával nyújt segítséget a tervezéshez és kivitelezéshez. A két kötet ára együtt 3.900 Ft + postaköltség. Megrendelhető: Matyó Népművészeti Egyesület (3400 Mezőkövesd, Kisjankó Bori u.7., tel.: 49/ 411-686, matyoeagy@elender.hu)

GRATULÁLUNK...

...**Csobán Péternének**, a debreceni Művészeti és Kézművesipari Szakképző Iskola igazgatójának, akinek szeptember 26-án megszületett első unokája: Varga Dóra Lívია!

BELFÖLDI ÜZLETI AJÁNLATOK

◆ KALÁRIS - MAGYAR KÉZMŰVES KISMESTERSÉGEK BOLTJA

ÓBUDA KÖZPONTJÁBAN (Bp., III. ker. Vörösvári út 3.)

Fazekas termékek és iparművészeti kerámiák, kézi hímzések, szőttesek, fa használati tárgyak, faragások, csuhé-, fűzfavessző kosarak, mézeskalács, történelmi ajándéktárgyak, könyvek, zászlók, címerek, plakettek, valamint egyéb **kézműves termékek árusítása** mellett vállalom iparművészek és népi iparművészek kollekcióinak alkalmi vagy folyamatos bemutatását, népszerűsítését.

Információ - Hargita Zsuzsanna: 388-2131 (hétfő kivételével 11-től 18 óráig).

◆ Az **Életkép Üzletház** bemutatóterme (Bp., XI. Bartók B. út 92-94.) 8 m² **kirakati helyrezt biztosít** bútorok, **kézműves lakberendezési tárgyak**, textilek kiállítására és értékesítésére. Információ: Bekő Mónika üzletvezető, T: 365-1459, e-mail: mekong@vnet.hu .

◆ Garbóczy Éva **eladná** álló és szétszedhető **szövészkét** (120 cm, 2x2 nyüst, 2 pár lábító). Tel.: 258-5606 (este). *Forrás: a FISE szept. 17-ei hírlevele*

◆ 30 különféle kézműves-iparos szakma muzeális értékű szerszámaiból áll **Endrődy Sándor** rokkantnyugdíjas gyűjteménye, aki a régi szerszámok gyűjtése mellett szívesen **megismerkedne a különböző kézműves szakmák, mesterségek ma élő képviselőivel** is! Címe: 7720 Pécsvárad, Kossuth u. 32.

◆ DÍJTALANUL, A MI OTTHONUNKBAN

Ingyenes mester- és ingatlanajánló az „A Mi Otthonunk”-ban! Kézművesek, mesteremberek, népművészek, képző- és iparművészek, továbbá mindazok, akiknek tevékenysége kapcsolódik az otthonteremtéshez, a lakás- és kertépítéshez, korszerűsítéshez, **díjtalanul hirdethetnek az „A Mi Otthonunk”-ban**. Az érdeklődőknek a lapban folyamatosan megjelenő **jelentkezési lapot kell kitölteniük és beküldeni az „A Mi Otthonunk” szerkesztőségébe** (1149 Bp., Róna u. 120-122. T.: 469-6474).

Földesi József kiadó-igazgató

**Köszönet a FLAMING HUNGARY Kft-nek
a hírlevél térítésmentes nyomdai sokszorosításáért !**